

На черговому засіданні Президії НАН України 28 грудня 2009 року члени Президії НАН України та запрошені заслухали й обговорили наукові повідомлення молодих учених установ НАН України:

– кандидата фізико-математичних наук наукового співробітника Інституту ядерних досліджень НАН України Д.В.Піди «Подвійний бета-розпад і властивості нейтрино»;

– кандидата хімічних наук наукового співробітника Фізико-хімічного інституту ім.О.В.Богатського НАН України О.Ю.Ляпунова «Молекулярні рецептори і супрамолекули типу катенанів, ротаксанів і псевдоротаксанів»;

– кандидата біологічних наук старшого наукового співробітника Державного природознавчого музею НАН України Р.Й.Годунька «Біорізноманітність сучасних та викопних одноденок Східної та Центральної Європи: сучасний стан та перспективи досліджень»;

– кандидата соціологічних наук старшого наукового співробітника Інституту демографії та соціальних досліджень НАН України І.П.Майданік «Зовнішні трудові міграції української молоді».

В обговоренні взяли участь академіки НАН України Б.Є.Патон, В.В.Гончарук, Я.С.Яцків, Ю.І.Кундієв, В.Г.Бар'яхтар, В.Г.Радченко, В.П.Семиноженко, В.В.Моргун, член-кореспондент НАН України І.А.Акімов, заступник директора з наукової роботи Інституту органічної хімії НАН України доктор хімічних наук В.Є.Кузьмін.

Згідно з Порядком конкурсного відбору молодих учених НАН України до виступів на засіданнях Президії НАН України та надання цільового фінансування для підтримки їх наукових досліджень було прийнято рішення схвалити результати наукових досліджень, викладених у наукових повідомленнях молодих учених і доручити Комісії по роботі з науковою молоддю НАН України на чолі з академіком НАН України В.Д.Походенком разом із Науково-організаційним відділом Президії НАН України врахувати результати розгляду наукових повідомлень при підготовці проекту постанови Президії НАН України «Про відкриття у 2010 році додаткових відомчих тем для молодих учених-доповідачів», а також передбачити додаткові кошти на ці теми.

Далі учасники засідання заслухали та обговорили наукову доповідь доктора фізико-математичних наук О.А.Марченка «Молекулярна структура і фізичні властивості адсорбованих органічних моношарів».

В обговоренні взяли участь академіки НАН України Б.Є.Патон, А.Г.Наумовець, заступник директора Міжнародного центру молекулярної фізіології НАН України доктор біологічних наук Я.М.Шуба, заступник директора Інституту хімії поверхні імені О.О.Чуйка НАН України доктор фізико-математичних наук В.О.Покровський.

Президія НАН України ознайомила з цікавими здобутками фізиків, які показали можливості скануючого тунельного мікроскопа, що дає збільшення в 100 мільйонів разів, і таким чином дозволяє виявити елементи в структурі поверхні розміром менше одного ангстрема.

Особлива цінність цього приладу полягає ще й у тому, що на відміну від мікроскопів інших типів отримання зображення за його допомогою пов'язано з мінімальним впливом на об'єкт, який досліджується. Ця властивість є важливою, зокрема, коли йдеться про біологічні об'єкти.

Здатність мікроскопа розділяти як атомний рельєф поверхні, так і електронну структуру відкриває перед дослідниками широкі можливості, пов'язані з подальшим розвитком фізики, хімії та біології.

Заслуговує на схвалення той факт, що порівняно недавнє відкриття, удостоєне Нобелівської премії з фізики (1986 р.), активно «експлуатується» нашими вченими, а отримані зображення деяких структур навіть прикрашають обкладинки зарубіжних наукових видань.

Президія НАН України відзначила, що вчені Академії, перебуваючи за кордоном, переймають досвід провідних лабораторій світу і у своїх наукових установах налагоджують експерименти, які не поступаються зарубіжним.

Було наголошено, що метою більш широкого використання можливостей скануючого тунельного мікроскопа було б доцільно організувати в Інституті фізики НАН України центр колективного користування, де могли б при потребі отримати кваліфіковану допомогу хіміки, біологи чи матеріалознавці. Також необхідно подбати про практичне впровадження результатів, отриманих із застосуванням скануючої тунельної мікроскопії.

Крім того, Президія НАН України заслухала інформацію про відзначення 150-річчя від дня народження академіка В.І.Вернадського; про удосконалення мережі і оновлення складу наукових рад, комітетів, комісій НАН України; про нагородження працівників Національного педагогічного університету ім.М.П.Драгоманова з нагоди 175-річчя від дня заснування навчального закладу; про реорганізацію Інституту проблем штучного інтелекту МОН України та НАН України; про затвердження скоригованого плану підготовки та випуску наукової друкованої продукції за рахунок державного замовлення Науково-виробничим підприємством «Видавництво «Наукова думка» НАН України та Видавничим домом «Академперіодика» НАН України у 2009 р.; про дослідницькі університети; про план робіт Комісії при Президії НАН України з боротьби з лженаукою та фальсифікацією наукових досліджень; було розглянуто низку кадрових питань та прийнято рішення про нагородження відзнаками Національної академії наук України тощо.

Секретаріат Президії НАН України